

Johdatus stokastiikkaan, kevät 2012

Harjoitus 6

1. Olkoon f satunnaismuuttuja tavallisessa nopanheitossa siten että

$$f(\omega) = \begin{cases} 1, & \omega \text{ pariton} \\ 2, & \omega \text{ parillinen.} \end{cases}$$

Laske odotusarvo $\mathbb{E}(f)$.

2. Heitetään kerran kolikkoa. Olkoot satunnaismuuttujat f ja g määritelty

$$f(\omega) = \begin{cases} 1, & \omega \text{ kruuna} \\ 0, & \omega \text{ klaava,} \end{cases} \quad g(\omega) = \begin{cases} 0, & \omega \text{ kruuna} \\ 1, & \omega \text{ klaava.} \end{cases}$$

Ovatko satunnaismuuttujat riippumattomia? Perustele.

3. Pätekö Lebesguen monotonisen konvergenssin lause seuraavilla oletuksilla:

(a) $f_i \geq 0$ on laskeva jono satunnaismuuttujia.

(b) $f_i \leq 0$ on laskeva jono satunnaismuuttujia.

4. Olkoon $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P}) = ((0, 1], \mathcal{B}(0, 1], m)$ ja

$$f_i : (0, 1] \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_i(\omega) = \frac{i+1}{i\omega^{1/2}}.$$

Laske $\lim_{i \rightarrow \infty} \mathbb{E}(f_i)$. Vihje: DOM.

5. Osoita, että jos $f \geq 0$ ja $\mathbb{E}(f) = 0$, niin $f = 0$ melkein varmasti. Vihje: Pätee (miksi?)

$$\mathbb{P}(\{f > \lambda\}) \leq \mathbb{E}(f)/\lambda, \quad \lambda > 0.$$

6. Totea, että

$$\text{Var}(X + Y) = \text{Var}(X) + \text{Var}(Y) + 2 \text{Cov}(X, Y).$$